

21917
Paryż, 26 Listopada 1919
43, rue des Mathurins
Hotel Buckingham

Podaję po krotce moje spostrzezenia, dotyczace zakupow
cieplej odziezy i obuwia dla armii naszej i przetransportowa-
nia ich do Polski;

1) Sprawa najpierwszorzedniejsza, wymagajaca, natych-
miastowego załatwienia, jest udzielenie i przeslanie
odnosnej osobie pelnomocnictwa na kupno od rządu
Angielskiego odzieży i obuwia, wyszczegolnionych w
komunikacie poselstwa Polskiego w Londynie na imię
Generala Romera z dnia 14 listopada r.b.; kopia
tego komunikatu zostala dnia 18b.m. wysłana przez
kuryera do Ministerium Wojny. Pelnomocnictwo powinno
byc podpisane przez Radę Ministrow i Naczelnika
Państwa. Oprócz pelnomocnictwa powinna byc instrukcja,
zawierajaca wskazówki na jakich może byc załatwione
to kupno. Osobie upowaznionej powinno byc dane szer-
okie prawo załatwienia sprawy i na kredyt i za gotów-
ke; to powinno byc wyrazone w instrukcyi pozytywnie.
Gdyby stanęła umowa za gotówke pieniądze na czas
okreslong. w umowie powinny byc przygotowane - z palca
nie wiem skąd, ale byc musza. Piszę to z tem wieksza
pewnoscia i naciskiem że a) czy tak czy inaczej Armia
Polska bez ubrania byc nie moze, a jak nie będzie
Armii, to nie będzie i Polski, i b) że z winy Rządu tyl-
ko Rządu (a nie komisji Romera) sprawa się zwlekla
aż dotad; jeżeli Ministerium Wojny nie w lutym lub
kwietniu, jak o tem słyszalem w Warszawie, a dopiero

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

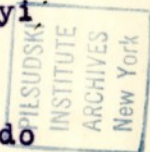
485
30

w sierpniu w trybie warunkowym bez wskazania warunków i kredytów po raz pierwszy zwróciło się do komisji Romana o zakupienie ciepłego ubrania na pół miliona ludzi (przedtem stale była mowa o stu tysiącach), jeżeli Rząd zaczął przesyłać pieniądze dopiero teraz, to niechże przynajmniej teraz, kiedy żołnierz nasz już mrze od mrozów; Rząd, niezwlekając ani jednej godziny, załatwi sprawę w sposób o którym piszę. Jest to może jeszcze jedyny ratunek. Wszelkie ~~maxim~~ marudztwo i biurokracyzm itd. doprowadzą do tego, że armia nasza będzie miała ciepłą odzież na wiosnę - w maju, jak to już zresztą nieraz ironicznie mówili mi nasi żołnierze.

Jednocześnie należy przyprzeć Anglików do muru o zniesienie zakazu przewożenia rzeczy wojskowych przez Gdańsk (tę kwestję należy również polecić i ambasdom i delegacji pokojowej - chodziły tu przed ostatnią komplikacją z Niemcami wiadomości, że sprawa ta niby jest załatwiona, lecz nikt nie wie, czy tak jest w istocie). Należy pamiętać że przewozu na kredyt w żadnym razie nie uda się uzyskać.

Przy sporządzeniu umowy powinien być specjalista od towarów nabywanych jak również dobry prawnik, któryby nie dopuścił do błędów uniemożliwiających wykonanie transakcji tego rodzaju przykład tu widziałem.

Razem z wiadomością o gotowości rządu Angielskiego do sprzedania Państwu Polskiemu ciepłej odzieży i obuwianadbiegła wiadomość od polskiej agencji finansowo-handlowej w Londynie z tejże daty, Ministerium Wojny również znana. Rząd powinien sporządzić i wysłać z tą samą szybkością pełnomocnictwo i instrukcję na załatwienie i tego kupna;

II. Należy skasować Komisję włoską do zakupów, ponieważ ona dużo kosztuje i nie lub bardzo mało robi - Mówię to z ostrożnością, bo do Rzymu nie jeździłem i badałem rzecz tylko stąd; natomiast należy nakazać najtwardziej naszemu attaché wojskowemu w Rzymie, aby on od rana do wieczora bezustannie baczył, pilnował i najenergiczniej zabiegał, aby rząd włoski i zarządy kolejowe ułatwiły bieg transportów francuskich do Polski; wprowadzić rząd włoski i społeczeństwo uświadomione do Polski najlepiej, lecz nasze wojskowe rzeczy i tak idą z Francji w francuskich wagonach; włosi francuzów nienawidzą; inde zwłoka okropna;

III. Należy uregulować dostawę i repartycję węgla naszego w Austrii; mianowicie powinna być natychmiast stworzona prawidłowa ewidencja naszego węgla i kontrola, czy odnośna ilość pociągów skorzystała z niego. Sprawa ta jest w rękach Dyrekcji Transportów Zagranicznych - Stubenstr. 1, lecz rzecz o ile tu się dało wyswietlić, załatwia się źle. W urzędzie, który tę sprawę będzie załatwiał, powinien brać stały udział nasz attaché wojskowy.

IV. Wagony z odzieżą i t.d. po przybyciu z Francji stoją po kilka dni na Woli lub na Czystem i na skutek tego są regularnie i gruntownie okradane. Należy je skierowywać od razu bezpośrednio na miejscowe rozładunki.

Dr. Krzyżanowski

NAUCZELNE DOWODZISTWO WOJSK POLSKICH
 ADJUTANTURA GENERALNA
 WARSZAWA

L. Dz. 21917 dnia 14. 7. 1920 r.
 załącz. Wydział

**) o tem specjalnie traktuje entęrmik.*

4° - określenie dokładnie daty i pierwszej pociąg, który

z przybyłego węgla zostanie korzystać,

5° - prowadzić ścisła ewidencje ilości takich pociągów,

Główną przeszkodą dla prawidłowego ruchu naszych pociągów jest stale brak węgla w Austrii. Taka przynajmniej odpowiedź otrzymuje Rząd Francji z Austrii. Takie starania o przeformowanie naszych transportów w kierunku Austrii, jak również i dla uruchomienia pociągów, aby uniknąć przerwy w dostawie węgla, jest stale w Austrii.

Stale jest stale w Austrii. Takie przynajmniej odpowiedź otrzymuje Rząd Francji z Austrii. Takie starania o przeformowanie naszych transportów w kierunku Austrii, jak również i dla uruchomienia pociągów, aby uniknąć przerwy w dostawie węgla, jest stale w Austrii.

Stale jest stale w Austrii. Takie przynajmniej odpowiedź otrzymuje Rząd Francji z Austrii. Takie starania o przeformowanie naszych transportów w kierunku Austrii, jak również i dla uruchomienia pociągów, aby uniknąć przerwy w dostawie węgla, jest stale w Austrii.

Nie zdaje mi się jednak, żeby powyższe wiadomości były zupełnie zgodne z prawdą. Skąd inąd wiemy, że Rząd nasz od czasu do czasu, wysyła transporty węgla do Austrii,

które powinny były w zupełności pokryć zapotrzebowanie przez Rząd Austriacki dla uruchomienia naszych transportów. Be-

dadac w Wiedniu przed dwoma miesiącami przekonałem się że

lwia część naszego węgla idzie na potrzeby zrujnowanego przemysłu austriackiego. Rezultatem tego są ciągle przerwy w kursowaniu pociągów naszych dla zawsze jednej i tej samej przyczyny - braku węgla.

Koniecznym jest ustanowienie w Wiedniu takiej organizacji (złożonej z ludzi czysto fachowych, jak również i nieposzlakowanej uczciwości), która by miała za zadanie:

1° - prowadzić ścisła ewidencje ilości wagonów z węglem przybyłych z kraju do Austrii, jak również i śledzić za losem każdego pojedynczego wagonu,

2° - prowadzić ścisły wykaz ile, dokąd i komu dostarczono węgla?

3° - prowadzić ścisły wykaz ilości pociągów, na które dostarczony węgla powinien wystarczyć,

które dostarczony węgla powinien wystarczyć,

które dostarczony węgla powinien wystarczyć,

które dostarczony węgla powinien wystarczyć,

które dostarczony węgla powinien wystarczyć,

które dostarczony węgla powinien wystarczyć,

które dostarczony węgla powinien wystarczyć,

które dostarczony węgla powinien wystarczyć,

które dostarczony węgla powinien wystarczyć,

które dostarczony węgla powinien wystarczyć,

które dostarczony węgla powinien wystarczyć,

które dostarczony węgla powinien wystarczyć,

które dostarczony węgla powinien wystarczyć,

Lata 1919

4° - określić dokładnie datę i pierwszy pociąg, który z przybyłego węgla zacznie korzystać,

5° - prowadzić ścisłą ewidencję takich pociągów,

6° - śledzić, aby rządowe władze zajęły

się przygotowaniem następnej ilości węgla, aby uniknąć przerw

w transportach i utrzymaniu ciągłości naszych pociągów,

7° - wspomniana organizacja winna być w stałym kontakcie

z naszymi władzami, a jeśli to możliwe, kontakt ten będzie jeden z

najważniejszych warunków utrzymania ciągłości w transportowa-

niach. W tym celu należałoby wysłać przez naszą Misję

do Paryża, w celu wypracowania

zgodnie z potrzebami naszego państwa

Województwa Zakupów i Transportów w Paryżu:

B. Gierz

przebieg - brak węgla.

Koniecznym jest ustanowienie w Wiedniu takiej or-

ganizacji (składowej i innej) cząsto fachowej, jak również i

nieposzlakowanej (neutralnej), która by miała za zadanie:

1° - prowadzić ścisłą ewidencję ilości wagonów

z węglem przybyłych z Austrii, jak również i śle-

dzić za losami każdego pojedynczego wagonu,

2° - prowadzić ścisły wykaz ile, dokąd i komu do-

szono węgla?

3° - prowadzić ścisły wykaz ilości pociągów, na

które dostarczony węgla powinien wystarczyć,

488

489